

พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเชี่ยงใหม่ M.A. 6000

ภูมิพลอกุลยเคช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๗ เป็นปีที่ ๑ธ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี พระบรมราชโองการโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตราพระราชบัญญัติจิ้นไว้ **โดยคำ**แนะนำและชินชอมของสภาร่างรัฐธรรมนูญในฐานะ **รัฐ**สภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. ๒๕๐๓"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

"มหาวิทยาลัย" หมายความว่า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

"สภามหาวิทยาลัย" หมายความว่า สภามหาวิทยาลัย เชียงใหม่

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

บททั่วใป

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ เป็นสถาบันการศึกษาและวิจัย เรียกว่า "มหาวิทยาลัยเชียงใหม่" มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการ วิจัย ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง และทนุบำรุงวัฒนธรรม

มาตรา ๖ ให้มหาวิทยาลัยเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นกรม สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี มาตรา 🕳 มหาวิทยาลัยมีส่วนราชการ ดังนี้

- (๑) สำนักงานอธิการบดี
- (๒) วิทยาลัย
- (๓) คณะ
- (๔) สถาบัน

การแบ่งส่วนราชการในสำนักงานอชิการบดี วิทยาลัย คณะ และสถาบัน ให้กระทำโดยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๘ มหาวิทยาลัยอาจให้การศึกษาและดำเนินการ วิจัยในวิชาต่าง ๆ รวมเป็นหมวดวิชา ดังนี้

ุมนุษยศาสตร์

ศึกษาศาสตร์

วิจิตรศิลป

- **ส**ังคมศาสตร์

วิทยาศาสตร์

วิศวกรรมศาสตร์

แพทยศาสตร์

เกษตรศาสตร์

นอกจากนี้อาจจัดตั้งสถาบันเพื่อการศึกษาหรือการวิจัย โดยเฉพาะ แยกจากหมวดวิชาใดวิชาหนึ่งก็ได้

หมวดวิชาหนึ่งและสถาบันหนึ่งอาจแบ่งออกเป็นภาควิชา ต่าง ๆ

ุมาตรา ธ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ มหาวิทยาลัย จะรับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการชั้นสูงอื่น เข้าสมทบในมหาวิทยาลัยก็ได้ และให้มีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จ การศึกษาจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการ ชั้นสูงนั้น ๆ ได้

การรับบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัย หรือสถาบันวิชาการชั้นสูง เข้าสมทบในมหาวิทยาลัย ตลอดจนการกำหนดให้มีคณะ กรรมการเป็นผู้บริหารในความควบคุมของสภามหาวิทยาลัย ให้ทำเป็นประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจา-นุเบกษา

มาตรา ๑๐ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยอาจมีรายได้ดังนี้

(๑) เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมต่างๆ ของ มหาวิทยาลัย

(๒) เงินและทรัพย์สินอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอุทิศให้แก่ มหาวิทยาลัย

รายได้ของมหาวิทยาลัยไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวง การคลังตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา 👡 บรรดาทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยจะต้อง จัดการเพื่อประโยชน์และตามวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัย

เงินและทรัพย์สินอื่นใด ซึ่งบุคคลอุทิศให้แก่มหาวิทยาลัย จะต้องจัดการตามเงื่อนไข ข้อบังคับ และวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้ อุทิศกำหนดไว้"

มาตรา ๑๒ ให้มีสภามหาวิทยาลัย ประกอบด้วยนายก รัฐมนตรีเป็นนายกสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง เลขาธิการ สภาการศึกษาแห่งชาติและอธิการบดี รองอธิการบดี อธิการ คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน เท่าที่มีอยู่ในมหาวิทยาลัย เป็น กรรมการสภามหาวิทยาลัย โดยตำ แหน่ง และกรรมการสภา มหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ แต่งตั้ง มีจำนวนไม่น้อยกว่าสิ่คนและไม่เกินหกคน

ให้รองอธิการบดีเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย ในกรณี มีรองอธิการบดีหลายคน ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งรอง ื อธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๓ กรรมการสภามหาวิทยาล**ัยผู้ทรงคุณ**วุฒิอยู่ใน ตำแหน่งสองปี แต่อาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้

หมวด ๒

การดำเนินงาน

มาตรา ๑๔ สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้ำที่ควบคุม ดูแลกิจการโดยทั่วไปของมหาวิทยาลัย และโดยเฉพาะให้มี อำนาจหน้ำที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดวางระเบียบและข้อบังคับของมหาวิทยาลัย
- (๒) พิจารณาหลักสูตรวิชาเพื่อเสนอขอรับความเห็น ชอบของสภาการศึกษาแห่งชาติ
- (๓) จัดหาวิธีการอันจะยังการศึกษาและการวิจัยของ มหาวิทยาลัยให้เจริญยิ่งขึ้น
- (๔) อนุมัติให้ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุ-ปริญญา และประกาศนียบัตร
- (๕) เสนอการจัดตั้ง ยุบรวมและเลิกล้มวิทยาลัย คณะ สถาบันและภาควิชา

- (๖) เสนอการแต่งตั้งและถอดถอน อธิการบดี รอง อธิการบดี อธิการ คณบดี ผู้อำนวยการสถาบัน หัวหน้ำภาค วิชา ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๗) จัดวางระเบียบเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สินของ มหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๕ ให้นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้เรียกประชุม สภามหาวิทยาลัย ถ้ากรรมการสภามหาวิทยาลัยตั้งแต่สามคน ขึ้นไปร้องขอให้สภามหาวิทยาลัยประชุมเพื่อกิจการอย่างหนึ่ง อย่างใด ก็ให้นายกสภามหาวิทยาลัยเรียกประชุม

ในการประชุมต้องมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยมาประชุม อย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ ประชุม

ให้นายกสภามหาวิทยาลัยเป็นประชานในที่ประชุม ถ้า นายกสภามหาวิทยาลัยไม่อาจมาประชุมได้ ให้รองนายก รัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้มาประชุม เป็นประชานในที่ประชุม และให้มีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับ นายกสภามหาวิทยาลัย ในการประชุมนั้น

ถ้านายกสภามหาวิทยาลัย ไม่อาจมาประชุม ได้และ ไม่ได้ มอบหมายให้ผู้ใดมาประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการสภา มหาวิทยาลัยคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม มาตรา ๑๖ การลงมติให้ถือคะแนนเสียงข้างมาก ถ้ามี คะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้น อีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ให้มือธิการบดีกนหนึ่งเป็นผู้ดำเนินงานทั่วไป ของมหาวิทยาลัยทั้งในทางบริหารและทางวิชาการ และจะมี รองอธิการบดีกนหนึ่งหรือหลายกนทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยก็ได้

อธิการบดีและรองอธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ๆ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย

มาตรา ๑๘ อธิการบดีและรองอธิการบ**ดีต้อ**งมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ในวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย หรือ
- (๒) ได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่า ในวิชาที่มี การสอนในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อย กว่าห้าปีในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหา-วิทยาลัยรับรองวิทยฐานะ หรือเลยดำรงตำแหน่งกรรมการสภา มหาวิทยาลัยมาแล้วรวมเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสี่ปี

อธิการบดีและรองอธิการบดีดำรงตำแหน่งสองปี แต่จะ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนั้นต่อไปอีก ก็ได้ มาตรา ๑៩ ในกรณีอธิการบดีใม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ในกรณีไม่มีรองอธิการบดี ให้สภามหาวิทยาลัยกำหนดไว้ให้ กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งคนใดคนหนึ่งเป็นผู้ รักษาการแทน

มาตรา ๒๐ เพื่อประโยชน์แก่การบังกับบัญชาให้ถือว่า อธิการบดีเป็นอธิบดี และรองอธิการบดีเป็นรองอธิบดี ทั้งนี้ตาม กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้ำราชการพลเรือนและกฎหมายอื่น ๆ

มาตรา ๒๑ การจัดให้มีวิทยาลัยซึ่งอาจมีวิทยาลัยเดียวหรือ
หลายวิทยาลัย ให้กระทำโดยประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและ
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อวิทยาลัย
ซึ่งจัดให้มีขึ้นนั้นด้วย

มาตรา ๒๒ ในวิทยาลัยหนึ่ง มือธิการคนหนึ่งเป็นผู้ ดำเนินการทั่วไปของวิทยาลัยทั้งในทางบริหารและทางวิชาการ และมีคณะกรรมการประจำวิทยาลัยประกอบด้วยอธิการเป็น ประธาน และให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคคลจากคณาจารย์ ในวิทยาลัยนั้นมีจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คนและไม่เกินหกคนเป็น กรรมการ ให้คณะกรรมการประจำวิทยาลัยแต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็น เลขานุการ

มาตรา ๒๓ คณะกรรมการประจำวิทยาลัยม**ีอำน**าจและ หน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางระเบียบปฏิบัติภายในวิทยาลัยความเห็นชอบ ของสภามหาวิทยาลัย
- (๒) รับปรึกษาและให้ความเห็นแก่อธิการในกิจการของ วิทยาลัย

มาตรา ๒๔ เมื่อจะจัดให้มีการศึกษาในหมวดวิชาใด
วิชาหนึ่งตามมาตรา ๘ ให้จัดให้มีการควบคุมและอำนวยการศึกษา
ในหมวดวิชานั้นขึ้นเป็นคณะ โดยทำเป็นประกาศสำนักนายก
รัฐมนตรีและประกาศในราชกิจจานุเบกษา คณะที่จัดขึ้นนั้น
ให้มีชื่อเรียกตามชื่อของหมวดวิชานั้น

ในคณะหนึ่งมีคณบดีคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงาน กวบคุมและอำนวยการศึกษา และมีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วยคณบดีเป็นประชาน หัวหน้าภาควิชาต่างๆ เป็น กรรมการ ถ้าในคณะไม่มีการแบ่งเป็นภาควิชาหรือมีแต่ไม่เกิน สองภาควิชา ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งบุคคลจากคณาจารย์ของ มหาวิทยาลัยเป็นกรรมการเพิ่มเติม เพื่อให้ได้จำนวนรวมทั้ง ประชานไม่น้อยกว่าสามคน และให้คณะกรรมการประจำคณะ แต่งตั้งผู้ใดผู้หนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

- (๑) วางระเบียบปฏิบัติภายในคณะด้วยความเห็นชอบ ของสภามหาวิทยาลัย
- (๒) กำหนดหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร เพื่อเสนอสภามหาวิทยาลัย
 - (๓) จัดดำเนินการสอบไล่
- (๔) รับปรึกษาและให้ความเห็นแก่คณบดีในก**ิจการ** ของคณะ

มาตรา ๒๖ เมื่อจะจัดให้มีสถาบันเพื่อการศึกษาหรือการ วิจัยโดยเฉพาะแยกจากหมวดวิชาใดตามมาตรา ๘ ให้กระทำโดย ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อสถาบันพร้อมทั้งวัตถุประสงค์ ที่จัดให้ มีขึ้นเพื่อการศึกษาวิชาใดหรือเพื่อการวิจัยเรื่องใดด้วย

มาตรา ๒๓ ให้มีผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบ ดำเนินงานควบคุมและอำนวยการศึกษาหรือการวิจัยของสถาบัน ที่จัดให้มีขึ้นตามมาตรา ๒๖ และให้มีคณะกรรมการประจำสถาบัน ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๒๔ วรรคสอง และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการประจำสถาบันโดยอนุโลม

มาตรา โดส ในการประชุมคณะกรรมการประจำวิทยาลัย คณะกรรมการประจำคณะและคณะกรรมการประจำสถาบัน ให้ นำบทบัญญัติมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒ ธ กิจการในวิทยาลัย คณะและสถาบัน ให้อยู่ ภายใต้บังกับบัญชาของอธิการ คณบดี หรือผู้อำนวยการตาบ ลำดับ

มาตรา ๓๐ อธิการมีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดดำเนินงานและรับผิดชอบในกิจการทั้งหลาย
- (๒) รักษาระเบียบวินัช
- (๑) อำนวยการควบคุมดูแล และช่วยเหลือนักศึกษา
- (๔) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของมหา-วิทยาลัย

มาตรา ๓๑ คณบดีและผู้อำนวยการมีอำนาจและหน้าที่ เกี่ยวกับคณะหรือสถาบัน แล้วแต่กรณี ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดดำเนินงานและรับผิดชอบในกิจการทั้งหลาย
- (๒) รักษาระเบียบวินัย

(๓) ปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของมหา-วิทยาลัย

มาตรา ๓๒ คณาจารย์ในมหาวิทยาลัย มีดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์ ซึ่งอาจเป็นศาสตราจารย์ประจำ หรือ ศาสตราจารย์พิเศษ
 - (๒) รองศาสตราจารย์
 - (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์ ซึ่งอาจเป็นอาจารย์ประจำ หรืออาจารย์ พิเศษ

มาตรา ๓๓ ศาสตราจารย์ประจำนั้น จะได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ๆ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นพิเศษของ มหาวิทยาลัย

ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ศ แต่งตั้งจากผู้ที่มิใดเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญของมหา-วิทยาลัย

มาตรา ๓๔ ศาสตราจารย์บ่ระจำผู้ซึ่งพ้นตำแหน่งไปโดย ไม่มีความผิด ให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติกุณ

มาตรา ๓๕ ศาสตราจารย์ต้องมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

(๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการ สอนในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัย เห็นว่าได้ผลดี หรือ

- (๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัย เห็นว่าได้ผลดี หรือ
- (๓) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสิบห้าปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัย เห็นว่าได้ผลดี หรือ
- (๔) ได้ปริญญาชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าในสาขาวิชา ที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย และได้ทำการวิจัยจนได้ผลดีเด่น เป็นพีเศษในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหาวิทยาลัย

มาตรา ๓๖ รองศาสตราจารย์นั้น จะใด้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ๆ แต่งตั้งจากข้าราชการพลเรื่อนสามัญชั้นพิเศษของ มหาวิทยาลัยซึ่งมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัย เห็นว่าได้ผลดี หรือ
- (๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัย เห็นว่าได้ผลดี หรือ
- (๓) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ และได้ทำการวิจัยถึงขั้นที่สภามหาวิทยาลัย เห็นว่าได้ผลดี

มาตรา ๓๗ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นั้น จะได้แต่งตั้งจาก ข้าราชการพลเรื่อนสามัญชั้นเอกของมหาวิทยาลัยซึ่งมีคุณวุฒิ ดังต่อไปนี้

- (๑) ได้ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสองปี้ ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ หรือ
- (๒) ได้ปริญญาโทหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี่ ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ หรือ
- (๓) ได้ปริญญาตรีหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอน ในมหาวิทยาลัย และได้ทำการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่าเจ็ดปี ในมหาวิทยาลัยหรือในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งสภามหาวิทยาลัย รับรองวิทยฐานะ

มาตรา ๓๘ อาจารย์ประจำต้องมีคุณวุฒิได้รับปริญญา ชั้นใดชั้นหนึ่งหรือเทียบเท่าในสาขาวิชาที่มีการสอนในมหา-วิทยาลัย

อาจารย์พิเศษนั้น อธิการบดีจะได้แต่งตั้งขึ้นประจำปีการ ศึกษาตามคำแนะนำของคณบดีจากบุคคลที่มีคุณวุฒิเช่นเดียวกับ อาจารย์ประจำ

หมวด ๓

ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๓๕ ปริญญามีสามชั้น คือ
เอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.
โท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.
ตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ.

มาตรา ๔๐ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญาในสาขาวิชา ที่มีการศึกษาในมหาวิทยาลัย

การคำหนดให้ปริญญาในสาขาวิชาใดและหั้นใด จะใช้อักษร ย่อสำหรับปริญญานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๔๑ สภามหาวิทยาลัยอาจตราข้อบังคับกำหนดให้ ปริญญาตรีในสาขาวิชาใด เป็นปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และปริญญาตรีเกียรตินิยมอันดับสองจากปริญญาตรีในสาขา วิชานั้นได้

มาตรา ๔๒ สภามหาวิทยาลัยอาจตราข้อบังคับกำหนดให้ มีประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญาและประกาศนียบัตรสำหรับ สาขาวิชาใด ดังต่อไปนี้ได้

(๑) ประกาศนียบัตรชั้นสูงออกให้แก่ผู้ศึกษาในสาขา วิชาใดภายหลังที่ใด้รับปริญญาในสาขาวิชานั้นแล้ว

- (๒) อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรออกให้แก่ผู้ศึกษา ในสาขาวิชาใดก่อนถึงขั้นสำเร็จได้ปริญญาในสาขาวิชานั้น
- (๓) อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรออกให้แก่ผู้สำเร็จ การศึกษาในสาขาวิชาใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๔๓ มหาวิทยาลัยมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์ แก่บุคคลซึ่งมหาวิทยาลัยเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญา นั้น ๆ

มาตรา ๔๔ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีครุยวิทยฐานะและ เข็มวิทยฐานะ เป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ใด้รับ ปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง อนุปริญญาและประกาศนียบัตร ตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก็ได้ ในพระราชกฤษฎีกานั้น ให้กำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของ ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะซึ่งจัดให้มีขึ้นนั้นด้วย

ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ จะใช้ในโอกาสใดโดยมี เงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด

มาตรา ๔๕ สภามหาวิทยาลัยอาจตราข้อบังกับกำหนดให้ มีเครื่องแบบและหรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาใด้ตามที่เห็น สมควร ข้อบังคับเช่นว่านี้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๔

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๖ ผู้ใดใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ เครื่องแบบ หรือเครื่องแต่งกายนักศึกษาโดยไม่มีสิทธิที่จะให้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตรชั้นสูง หรือประกาศนียบัตรโดยที่ตนไม่มี ถ้าได้ กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะ เช่นนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๗ ในวาระเริ่มแรก เมื่อยังมิได้ทรงพระกรุณา โปรดเกล้า ๆ แต่งตั้งอธิการบดี รองอธิการบดี อธิการและคณบดี ให้สภามหาวิทยาลัยประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีเป็นนายก สภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง เลขาชิการสภาการศึกษาแห่งชาติ เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง และกรรมการ สภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ

เล่ม ๘๑ ตอนที่ ๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๑ มกราคม ๒๕๐๖

แต่งตั้งมีจำนวนไม่เกินหกคนเป็นกรรมการ และให้เลขาธิการ สภาการศึกษาแห่งชาติ เป็น เลขานุการสภามหาวิทยาลัย อีกตำแหน่งหนึ่ง

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ จอมพล ถนอม กิตติขจร นายกรัฐมนตรี่

หมายเหตุ: เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบันนี้ คือ โดยที่ เป็นการสมควรจัดตั้งมหาวิทยาลัยเพื่อประโยชน์การศึกษาชั้นสูงและ การวิจัยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภูมิภาค และการจัดตั้ง มหาวิทยาลัยให้มีฐานะเป็นนิติบุคคลต้องกระทำโดยตราเป็นพระราช-บัญญัติ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้นเพื่อความประสงค์ดังกล่าว